

Kirje

10.5.2024

VN/25697/2023
VN/25697/2023-PLM-60

Valtiovarainministeriö

Puolustusministeriön lausunto Suomi.fi-palvelujen strategisista tavoitteista

Valtiovarainministeriö on pyytänyt puolustusministeriöltä lausuntoa Suomi.fi –palveluiden strategisista tavoitteista. Lausunto kattaa puolustusministeriön ja Puolustusvoimien lausunnot.

Puolustusministeriö käyttää tällä hetkellä puolustustarvikkeiden vientilupa-asioissa Suomi.fi-palveluiden valtuuksia ja niiden mahdollistamaa tunnistusta sähköisessä asiointissa. Puolustusministeriön kiinteistöihin liittyvien viranomaistehtävien tueksi on rakenteilla sähköinen asiointijärjestelmä, jossa otetaan käyttöön Suomi.fi-palveluista tunnistus, valtuudet sekä maksut. Järjestelmän käyttöönotto on vasta myöhemmin tänä vuonna.

Lausunnossa otetaan kantaa valtuuksien toimimiseen asiakkailta saatujen käyttökokemuskommenttien ja omien kokemusten perusteella sekä yleisellä tasolla.

Nykytilanteen arviointi (diat 3-4)

Vahvuudet, joihin voi samaistua:

Luotettavat ja asiakaslähtöiset palvelut ovat tunnistettavissa. Palvelut ovat tarpeelliset ja yhteiskunta tarvitsee toimintavarmat, digitaaliset tukipalvelut.

Vahvuudet, joissa eriävä näkemys:

Esityksessä kerrotaan, että Valtuudet-palvelu on onnistunut palvelu. Puolustusministeriö on toteuttanut oman kiinteistönvalvonnan sähköisen asiointijärjestelmän kehittämistyössä, jossa Valtuudet-palvelu otetaan käyttöön, asiakaskyselyä ja lähes poikkeuksetta mielikuva ja käyttökokemus Valtuudet-palvelusta on käyttäjien näkökulmasta hankala, monimutkainen ja vaikeakäyttöinen. Valtuudet-palvelun toiminnallisuutta ja helppokäyttöisyyttä tulisi vielä tarkastella ja mahdollisesti kehittää, jotta se ei muodostuisi esteeksi käyttää niitä sähköisiä palveluita, joissa Valtuudet-palvelua käytetään.

Vientivalvonnan asiakkaiden kokemukseen perustuvat kommentit valtuuksien pyytämisestä ja antamisesta ovat verrattain usein negatiivisia. Esimerkiksi oikean valtuuden etsiminen, vaikka haettava valtuus on sanatarkasti tiedossa, on ilmeisesti haasteellista. Sitten kun valtuudet on annettu, on varsinainen asiointi helppoa.

Haasteet:

Tällä hetkellä valtionhallinnon lupaprosessit on pitkälti digitalisoitu, mutta ulkomaalaisten digitaalisen tunnistamisen haasteet käytännössä estävät ulkomaalaisten yhtiöiden ja yksityishenkilöiden sähköisen asiointin. Puolustusministeriö on tunnistanut Suomi.fi-palveluissa saman haasteen, kuin esityksessä, että ulkomaalaisten tunnistautuminen tulisi ratkaista yhdenmukaisella tavalla.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 31
00131 Helsinki

Eteläinen Makasiinikatu 8 0295 16001
Helsinki +358 295 16001

kirjaamo.plm@gov.fi
www.defmin.fi

Puolustusministeriössä käyttöön otettava kiinteistönvalvontaan liittyvä sähköinen asiointijärjestelmä mahdollistaa asiointin EU- ja ETA-maiden ulkopuolisille yksityishenkilöille ja yrityksille. Kirjautumisen tulisi olla sujuvaa. Tämänhetkinen tunnistustapa Finnish Authenticator on monivaiheinen ja voi estää sujuvan sähköisen palveluiden käyttökokemuksen. Lisäksi puolustusministeriölle on syntynyt mielikuva oman asiointijärjestelmän kehittämistyössä ja tiedonvaihdossa muiden tahojen kanssa, että Suomi.fi-palveluiden käytettävyyden parantamiseen ja kehittämiseen ei tehdä muutoksia ketterästi. Kehittämisen hitaus on tunnistettu.

Toimintaympäristön muutostekijät (dia 5)

Merkittävimmät muutostekijät ovat niitä, joita puolustusministeriön hallinnonalallakin on tunnistettu (-turvallisuus, kansainvälistyminen, talous, asiakasodotukset, tekoäly ja teknologia, vastuullisuus, osaavan henkilöstön saatavuus). Nämä on otettu huomioon myös strategisissa tavoitteissa.

Suomi.fi-palveluiden strategiset tavoitteet vuoteen 2030 (dia 6)

Tavoite 1.

Puolustusministeriö kannattaa tavoitetta. On tärkeää, että Suomi.fi –palvelu tunnistetaan osaksi yhteiskunnan kriittistä infrastruktuuria ja sen toimintavarmuus turvataan myös häiriötilanteissa. Tulee kuitenkin varmistaa mm. lainsäädännöllä eri kyberviranomaisten mahdollisuudet tukea tarvittaessa Suomi.fi-palvelua kybersuojaamisessa kaikissa valmiustiloissa.

Puolustusministeriö esittää, että vaihtoehtoisesti strategiaan tavoitteisiin lisätään uudeksi tavoitteeksi palvelun kybersietoisuus sekä huomioidaan huoltovarmuus.

Tavoite 2.

Suomi.fi –palvelu on muun julkisen palvelutoiminnan mahdollistava sovellus ja näin ollen sen käyttö toimialariippumattomasti edistää julkisen hallinnon kustannustehokkuutta.

Myös olemassa olevien palveluiden käytettävyyttä tulee tarkastella, jotta ne palvelevat hyödyntäjäorganisaatioita.

Tavoite 3.

Kansalaisten kannalta on tärkeää, että strategia tunnistaa ja edistää Suomi.fi –palvelun yhteentoimivuutta Euroopassa rajat ylittävissä asiointissa.

Tavoite 4.

Yhteiskehittämällä palveluja asiakkaiden kanssa kansalaiset ja yritykset tulevat kuulluiksi, asiointi sujuvoituu ja asiakkaat saadaan sitoutettua käyttämään palveluita. Lisäksi tavoite helppokäyttöisyydestä on omiaan edistämään palvelun käytön laajentamista

Ehdotuksia ja tarpeita strategian pohjalta laadiittavaan toimintasuunnitelmaan kirjattavista toimista.

Ks. strategiset tavoitteet, tavoite 1., kommentti lainsäädännöstä.

Tietohallintojohtaja

Mikko Soikkeli

Neuvotteleva virkamies

Aulikki Pakanen

Liitteet
Jakelu

VM Valtiovarainministeriö

Tiedoksi

VM JulkICT Digitalisaatio, Päivi Anttila
VM JulkICT Digitalisaatio, Marjukka Ala-Harja

VN/25697/2023-PLM-60

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: